

Aktiespararna
MEDLEMSFÖRSÄKRING

Försäkringsvillkor

Motorfordon

2017-11-01

Innehåll

Försäkringsvillkor för privat personbil, lätt lastbil, släpvagn, husbil och husvagn.....	6
A Allmänna försäkringsvillkor	6
A1 Vilka fordon försäkringen gäller för	6
A2 Vem försäkringen gäller för	6
A3 Var försäkringen gäller.....	7
A4 Vad försäkringen gäller för	7
A5 Vilken egendom som är försäkrad	7
A6 Självrisiker	8
B Trafikförsäkring	8
C Egendomsskydd.....	10
C1 Brand.....	10
C2 Glas.....	10
C3 Stöld	11
C4 Maskinskada.....	12
C5 Allrisk bil.....	14
C6 Kollision med djur	14
D Räddningsförsäkring.....	14
E Rättsskydd	16
E1.1 När du ska ha haft försäkring för att få rättsskydd	16
E1.2 Vilka tvister försäkringen gäller för	16
E1.3 Vilka brottmål försäkringen gäller för	16
E1.4 Var försäkringen gäller	17
E1.5 Vilket ombud du kan välja	17
E1.6 Vilka kostnader försäkringen ersätter.....	18
E1.7 Högsta ersättningsbelopp	18
E1.8 Anmälan.....	19
E1.9 Återkrav	19
F Vagnskadeförsäkring	19
G Super Bil.....	20
H Husvagns- och husbilsförsäkring	20
I Tilläggsförsäkringar	22
I1 Miljöhyrbil	22
I2 Olycksfall och Krishjälp.....	23

12.1	Olycksfall.....	23
12.2	Krishjälp	24
13	Vägassistans	24
14	Husvagnsextra.....	26
14.1	Löseegendomsskada	26
14.2	Maskin och elektronikskada i boendedel.....	26
15	Husbilsextra.....	27
15.1	Löseegendomsskada	27
15.2	Kollision med djur.....	27
15.3	Maskin och elektronikskada i boendedel.....	27
J	Avställningsförsäkring	28
K	Särskilda villkor.....	28
K1	Särskilt stöldskydd – direktimporterad personbil och lätt lastbil.....	28
K2	Särskilt stöldskydd – larm	28
K3	Särskilt stöldskydd – elektronisk startspärr	28
K4	Särskilt stöldskydd – spårsändarutrustning.....	28
L	Ersättnings- och värderingsregler	29
L1	Hur vi ersätter	29
L2	Värdering av egendom.....	29
L2.1	Värdering av viss utrustning	29
L3	Nyvärdesersättning för personbil och lätt lastbil	30
L4	Garanti	31
L5	Veteranbil.....	31
L6	Bärgning och hämtning.....	31
L7	Vad försäkringen inte gäller för	31
M	Allmänna bestämmelser	32
M1	Avtalet och premien.....	32
M1.1	Försäkringstiden.....	32
M1.2	Upplyningsplikt.....	32
M1.3	Skyldighet att anmäla riskökning.....	32
M1.4	Förnyelse av försäkringen	32
M1.5	Din rätt att säga upp försäkringen	32
M1.6	Vår rätt att säga upp försäkringen	33

M1.7 Ändring av villkoren	33
M1.8 Betalning av premie	33
M1.9 Betalning av tilläggspremie.....	34
M2 Räddningsåtgärder.....	34
M3 Reglering av skada	35
M3.1 Anmälan och ersättningskrav	35
M3.2 Besiktning.....	35
M3.3 Reparation.....	35
M3.4 Påföljd	35
M3.5 Utbetalning av ersättning	35
M3.6 Ränta	36
M3.7 Preskription.....	36
M3.8 Mervärdesskatt – moms	36
M4 Nedsättning av försäkringsersättning.....	36
M4.1 Oriktig eller ofullständig uppgift när försäkringen tecknades eller underlåtenhet att anmäla ändring	36
M4.2 Oriktig eller ofullständig uppgift vid skadereglering	36
M4.3 Åsidosättande av föreskrifter i Allmänna bestämmelser om Räddningsåtgärder (M2) och Reglering av skada (M3.1 – M3.3)	36
M4.4 Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren	37
M4.5 Generella aktsamhetskrav	37
M4.6 Framkallande av försäkringsfall	38
M5 Regler i särskilda fall.....	38
M5.1 Annat avtal, garanti eller liknande.....	38
M5.2 Krigsskador.....	38
M5.3 Atomskador och terroristhandling	38
M5.4 Damngänombrott	39
M5.5 Force majeure	39
M5.6 Dubbelförsäkring.....	39
M5.7 Om det blir tvist	39
M5.8 Återkrav.....	39
M5.9 Svensk lag.....	40

M5.10 Skaderegistrering	40
N Behandling av personuppgifter	40
O Din ångerrätt	40
P Allmän information om försäkringsförmedlaren	41
Q Försäkringsgivare.....	41
R Om du är missnöjd med oss	41

Försäkringsvillkor för privat personbil, lätt lastbil, släpvagn, husbil och husvagn

A Allmänna försäkringsvillkor

Aktiespararna medlemsförsäkring är till för dig som vill välja ett miljösmart försäkringsalternativ. För oss är det viktigt att påverka framtidens miljö och styra utvecklingen mot ett hållbart samhälle. Det gör vi främst via vår skadereglering och genom att styra alla återköp och reparationer till metoder och material som är så miljösmarta som möjligt.

A1 Vilka fordon försäkringen gäller för

Detta försäkringsvillkor omfattar följande fordonsklasser:

- 01: Personbil för privatbruk.
- 50: Lätt lastbil, med totalvikt av högst 3 500 kg, för privatbruk.
- 60: Husvagn som inte används i yrkesmässig uthyrning eller för utlåning mot ersättning.
- 61: Registreringspliktig släpvagn till och med 1 999 kg (inte husvagn) som inte används i yrkesmässig uthyrning eller för utlåning mot ersättning.
- 65: Husbil som inte används i yrkesmässig uthyrning eller för utlåning mot ersättning. Med husbil avses bil som permanent är försedd med karosseri inrättat som bostadsutrymme och som är inrättad för befordran av högst åtta personer utöver föraren.

Försäkringen gäller inte för något fordon som används i yrkestrafik.

A2 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för dig som miljömedveten försäkringstagare. Försäkringen gäller endast om du är fordonets verkliga ägare och huvudsaklige brukare. Detta innebär att du kan bli utan ersättning om du är registrerad som ägare och har tecknat försäkring för fordonet, trots att du inte äger det eller huvudsakligen brukar det.

Vi har rätt att betala skadeersättning till:

- säljaren eller kreditgivaren om fordonet köpts på avbetalning eller kredit. Ersättning betalas då till säljaren/kreditgivaren intill dennes återstående lagenliga fordran eller
- ägaren om du har hyrt fordonet på längre tid än ett år, det vill säga leasat den.

Trafikförsäkringen gäller också enligt trafikskadelagen för den som drabbas av skada i följd av trafik med fordonet.

Olycksfall och Krishjälp samt rättsskyddsförsäkringen gäller även för fordonets förare och brukare i denna deras egenskap.

A3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i de länder som är anslutna till det så kallade grönakort-systemet och vid transport mellan dessa länder. För mer information se Trafikförsäkringsföreningens (TFF) hemsida www.tff.se. Trafikförsäkringen gäller dock i hela världen enligt Trafikskadelagens regler.

Försäkringen (exklusive trafikförsäkringen) gäller inte vid körning på bana, i ordningställd för körning med motorfordon, till exempel Anderstorp, Gotland Ring, Mantorp, Nürburgring m.fl.

Vid stöld eller tillgrepp av personbil utanför Norden, se under avsnitt C3, stycket "Särskilt låskrav utanför Norden".

Avställningsförsäkring gäller endast i Sverige och endast om fordonet är avställt i Transportstyrelsens Vägtrafikregister samt om fordonet inte brukas, se avsnitt J.

A4 Vad försäkringen gäller för

Det framgår av ditt försäkringsbesked vilken omfattning din försäkring har. Nedan i försäkringsvillkoret kan du läsa mer om vilka delar som kan ingå och vad de olika delarna omfattar.

A5 Vilken egendom som är försäkrad

Försäkrad egendom är:

- det försäkrade fordonet i dess standardutförande och tillbehör till fordonet, det vill säga utrustning i eller på fordonet som hör till fordonet och kan anses vara normalt för ett sådant fordon samt
- avmonterad fordonsdel eller tillbehör om inte annan egendom monterats i dess ställe. En extra uppsättning hjul utöver de som finns på fordonet omfattas dock.

Informations- och kommunikationssystem för data, navigering och annan elektronisk utrustning ersätts endast om utrustningen är fast monterad och konstruerad för att enbart användas i fordonet. Detsamma gäller för bilradio, band- eller cd-spelare, biltelefon eller annan liknande utrustning. Med fast monterad menas att det krävs verktyg för att ta bort den.

Ovan nämnda utrustning ersätts utan beloppsbegränsningar om den är fabriksmonterad. Med fabriksmonterad utrustning menar vi i fordonet integrerad originalutrustning som monterats av tillverkaren.

Är utrustningen fast eftermonterad gäller vissa beloppsbegränsningar:

- bilradio, band/cd/dvd-spelare, biltelefon, annan liknande utrustning - högsta ersättningsbelopp sammanlagt 10 000 kr och
- informations- och kommunikationssystem för data, navigering och annan elektronisk utrustning - högsta ersättningsbelopp sammanlagt 10 000 kr.

Vid stöld av hjul gäller följande beloppsbegränsningar:

- Vid stöld av på fordonet monterade hjul är ersättningen begränsad till 20 000 kr. Begränsningen gäller inte vid stöld av hela fordonet.
- Vid stöld av avmonterade hjul är ersättningen begränsad till 20 000 kr.

Ersättningen gäller efter självrisk- och åldersavdrag. I beloppsbegränsningen ingår också tillbehör till utrustning som ersätts. Monteringskostnad ersätts utöver beloppsbegränsningen.

Begränsning

Försäkringen gäller inte för utrustning som enligt lag är förbjuden att använda.

Undantag

Försäkringen ersätter inte:

- kassetband, dvd/cd-skivor eller liknande
- mobiltelefoner, Ipod/mp3 och s.k. surfplatta eller
- radarvarnare, laserstörare och liknande tillbehör.

A6 Självrisker

Självrisken är den del av skadekostnaden som du själv får betala. Grundsjälvrisken framgår av ditt försäkringsbrev. Ibland gäller särskilda självrisker. Dessa finns angivna under respektive avsnitt i detta villkor.

Om flera skador inträffar vid samma tillfälle och ersättning ska betalas från flera delar i försäkringen eller från andra privata sakförsäkringar hos Aktiespararna medlemsförsäkring, till exempel hemförsäkring, behöver du bara betala en självrisk, den högsta. Om trafikförsäkringen gäller med självrisk måste den alltid betalas utöver annan självrisk. Vi har rätt att från dig återkräva av oss utbetald trafikskadeersättning som motsvarar självrisken på trafikförsäkringen.

B Trafikförsäkring

Trafikförsäkringen gäller enligt reglerna i trafikskadelagen (TSL) för person- och sakskada som är en följd av trafik med den försäkrade bilen. Trafikförsäkring gäller inte för skador på bilen och inte för egendom som transporteras med bilen.

Högsta ersättning är 300 miljoner kr.

För skador utomlands tillämpas skadelandets lag.

Följande ersätts utöver bestämmelser i trafikskadelagen

1) Skadade kläder och andra tillhörigheter som skadad förare, passagerare eller annan person hade på sig när skadan inträffade. Vi ersätter dock inte skador på eller förlust av värdeföremål som t.ex. kamera, mobiltelefon, dator, surfplatta och smycken och inte heller pengar eller värdehandlingar. Högsta ersättning är 1/2 prisbasbelopp per person.

2) Skada på egendom utanför bilen, även om den som drabbats av skadan varit medvållande.

Denna utvidgade rätt till ersättning gäller inte vid skada:

- på motordrivet fordon eller tillkopplat släp,
- på spårbundet fordon,
- på egendom som transporteras med fordon som nämns ovan,
- på egendom som tillhör försäkringstagaren eller den försäkrade bilens brukare eller förare samt
- om egendomens ägare varit grovt vårdslös eller orsakat skadan med uppsåt.

Högsta ersättning är 1/4 prisbasbelopp per person.

Ombudskostnader

Försäkringen ersätter ombudskostnader som är nödvändiga för att tillvarata din rätt till ersättning om du drabbas av ersättningsbar personskada. Ombudsarvode ersätts högst med den timkostnadsnorm som Domstolsverket tillämpar vid fastställande av taxa i vissa mål.

För val av ombud se punkt E1.5.

Undantag

- Du har inte rätt att utan vår tillåtelse medge skadeståndsskyldighet. Tar du inte hänsyn till detta är vi inte ersättningskyldiga om inte kravet uppenbart var lagligen grundat.
- Försäkringen ersätter inte skada som uppkommer vid körning på inhägnat tävlingsområde.
- Försäkringen ersätter inte skada utöver vad som ersätts enligt trafikskadelagen om fordonet vid skadetillfället var avställt i vägtrafikregistret eller var belagt med körförbud eller användningsförbud.

Särskilda självrisker

Självrisken är 1/10 av prisbasbeloppet:

- om föraren kört bilen utan giltigt körkort,
- om läraren/eleven vid övningskörning inte uppfyllt de regler som gäller för övningskörning,
- om fordonet var avställt i vägtrafikregistret,
- om fordonet var belagt med körförbud eller användningsförbud,
- om föraren enligt strafföreläggande eller dom som vunnit laga kraft gjort sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri eller
- om föraren enligt strafföreläggande eller dom som vunnit laga kraft orsakat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet.

Trafikförsäkringen gäller med en extra självrisk på 1 000 kr om föraren var under 24 år vid skadetillfället (ungdomssjälvrisk).

Försäkringen gäller med en extra självrisk på 1/10 av prisbasbeloppet om:

- föraren var under 25 år vid skadetillfället och du har uppgivit att fordonet inte ska användas av förare under 25 år.

Du ska efter krav från oss betala den del av utbetalt skadebelopp som motsvarar självrisk. Vi kan överlåta vår fordran på obetald självrisk till Trafikförsäkringsföreningen.

C Egendomsskydd

I detta avsnitt framgår hur försäkringen gäller för den egendom du har försäkrad. Du ser i försäkringsbrevet vilka av nedanstående försäkringar som ingår i ditt egendomsskydd.

C1 Brand

Försäkringen gäller för skada:

- genom brand som anlagts av tredje man*,
- genom eld som kommit lös, åskslag eller explosion.
- på elektriska kablar genom kortslutning samt direkta följdskador på elektriska komponenter.

*Med tredje man menas annan än dig själv som handlat utan ditt samtycke.

Försäkringen gäller inte för skada:

- på motor, ljuddämpare, katalysator, däck eller slangar genom explosion i dessa,
- genom trafikolycka, även om skadan uppkommit som en följd av brand, åskslag, explosion eller kortslutning eller
- som skett under tävling med fordonet, träning för tävling eller om fordonet framförts under tävlingsliknande förhållanden.

Aktsamhetskrav

Anordning som används för att värma eller torka fordonet eller del av fordonet ska vara godkänd för detta ändamål. Fabrikantens anvisningar ska följas. Föreskrifter ska iakttas som myndighet utfärdat för att förhindra eller begränsa skada och som gäller för fordonet eller den lokal där fordonet i regel förvaras. Elektriska kablar och komponenter ska vara fackmannamässigt monterade. Svetsningsarbete i fordonet får endast ske om nödvändiga säkerhetsåtgärder vidtagits, som friläggning och demontering av brännbart material. Brandsläckare ska finnas till hands. Om du bryter mot aktsamhetskravet se M4.4.

C2 Glas

Försäkringen gäller för skada:

- på vindruta, sidoruta eller bakruta som består i att rutan genombrutits, spräckts eller krossats.

Försäkringen gäller inte för skada:

- som skett vid kollision, vältning eller när fordonet körts av vägen
- som uppkommit genom uppsåtlig skadegörelse av tredje man eller
- som skett under tävling med fordonet, träning för tävling eller om fordonet framförts under tävlingsliknande förhållanden.

Särskild självrisk

Om rutan repareras istället för att bytas är självrisken 200 kr.

C3 Stöld**Försäkringen gäller för skada genom:**

- stöld, tillgrepp eller rån av forskaffningsmedel,
- försök till stöld eller tillgrepp samt
- uppsåtlig skadegörelse i samband med händelse enligt de två första punkterna ovan.

Vid förlust av fordonet får du ersättning om det inte kommit tillrätta inom 30 dagar från det du gjort polisanmälan och anmälan till oss.

För viss utrustning gäller särskilda beloppsgränser, se avsnitt A5.

- Försäkringen gäller inte för skada:
- om någon som tillhör ditt hushåll tar fordonet utan lov och använder det (tillgrepp),
- om någon annan som har tillgång till fordonet använder det utan lov (olovligt brukande) eller
- vid bedrägeri- eller förskingringsbrott.

Med någon som tillhör ditt hushåll menar vi person som är folkbokförd och/eller bor på samma adress som du, förutsatt att ni har gemensamt hushåll.

Anmärkning

Begreppet stöld är definierat i Brottsbalken. Det innebär att någon olovligen tar något som tillhör en annan person i avsikt att till exempel behålla eller sälja det.

Tillgrepp av forskaffningsmedel innebär att någon olovligen tar fordon som tillhör annan person för att använda det, men utan avsikt att behålla eller sälja det. Om däremot någon som har tillgång till ett fordon använder det utan lov, är det varken stöld eller tillgrepp. Det är i stället olovligt brukande, vilket innebär att någon olovligen brukar annans fordon som han redan har i sin besittning.

Aktsamhetskrav

1. När du lämnar fordonet ska egendom som förvaras i fordonet och inte är fast monterad vara inlåst i det. Fordonsdel eller utrustning som inte är fast monterad ska förvaras i låst garage eller annan låst lokal som du ensam har tillgång till. Om du bryter mot aktsamhetskravet se M4.4.

2. Bilen (personbil, lätt lastbil, husbil) ska låsas med ratt- eller växellås när den lämnas. Nyckeln får inte lämnas kvar i bilen eller i närheten och ska i övrigt förvaras aktsamt så att obehöriga inte kan komma åt den. Nyckeln får inte förses med uppgifter om namn, adress eller registreringsnummer.
3. När husvagn/släpvagn lämnas ska den vara låst med av oss godkänt kulhandskelås eller fastlåst med lås och kätting klass III.

Särskilt låskrav utanför Norden

Vid resa utanför Norden gäller krav på särskilt stöldskydd, se avsnitt K3 Särskilt stöldskydd – elektronisk startspärr.

Särskilda självrisker

- Grundsjälvrisken reduceras med 50 % vid stöld eller tillgrepp av hela bilen om den var försedd med fabriksmonterad elektronisk startspärr (immobilizer) och denna var i funktion. Sänkningen tillämpas inte om din försäkring gäller med Särskilt stöldskydd – Elektroniskt stöldskydd, se avsnitt K3.
- Om du drabbas av mer än en skada under samma försäkringsår dubblas grundsjälvrisker vid den andra skadan och från och med den tredje skadan tredubblas grundsjälvrisker.
- Om du bryter mot aktsamhetskrav 2 (se ovan) gör vi normalt avdrag med 25 procent på ersättningen, dock lägst 6 500 kronor. Avdraget kan i allvarigare fall bli större, till och med så att du inte får någon ersättning alls. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt eller den vårdslöshet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Vi gör inget avdrag om försummelsen varit lindrig.
- Om aktsamhetskrav 3 (se ovan) inte följts gäller en extra självrisk på 3 000 kr vid stöld eller tillgrepp av husvagnen/släpvagnen. Kravet på låsning gäller inte när husvagnen/släpvagnen förvaras i låst garage eller annan låst lokal som du har ensam tillgång till.
- Stöldskada – direktimporterade personbilar, se särskilt villkor avsnitt K1.

C4 Maskinskada

Maskinförsäkringen gäller för personbil, lätt lastbil och husbil som är högst 8 år gammal räknat från första registreringsdag och som körts högst 12 000 mil. Försäkringen upphör alltså så snart någon av gränserna passerats. Om du inte kan visa att skadan eller felet uppstått innan nämnda gränser passerats ska den anses ha skett den dag du anmälde skadan eller felet till oss.

Försäkringen gäller för skada eller fel på följande komponenter:

- motor inklusive styrelektronik,
- startmotor,
- grenrör,

- generator (och följdskador som påverkar bilens elektroniska funktion i dess standardutförande från fabrik),
- elcentral, säkringsdosa,
- batterier för drivning av el och hybridbilar,
- bränslesystem inklusive insprutningssystem och dess reglerfunktioner (utom ledningar, filter och bränsletank),
- avgasturbo, laddluftkylare inklusive styrsystem,
- system för avgasrening inklusive dess styrsystem (utom ljuddämpare och avgasrör),
- tändsystem inklusive dess reglerfunktioner (utom tändstift och batteri),
- motorns kylsystem inklusive oljekylare och värmeelement samt fabriksmonterad kupévärmare som är integrerad i bilens kyl-/värmesystem,
- kraftöverföring inklusive styrelektronik (utom nedslitna lamellbelägg och följdskador därav),
- servosystem för bromsar inklusive styr- och reglersystem för låsningsfria bromsar (utom huvud- och hjälpcylindrar, bromsskivor, bromstrummor och bromsbelägg),
- antisladd-/spinnsystem samt chassi stabiliseringssystem inklusive dess styrelektronik,
- servosystem för styrinrättning,
- fabriksmonterad klimatanläggning och
- airbag inklusive styrelektronik, givare och sensorer samt bältesförsträckare.

Försäkringen gäller inte för skada eller fel:

- på komponent som avviker från bilens seriemässiga utförande eller som uppstått på grund av användandet av sådan komponent,
- där motoreffekthöjande åtgärder vidtagits av annan än generalagent eller av denne utsedd återförsäljare,
- som orsakats av köld, väta eller fukt,
- som beror på uppenbart felaktig reparationsåtgärd,
- som uppkommit genom förslitning eller åldersförändring,
- på fordon som direktimporterats begagnad till Sverige,
- som uppstått under tävling med fordonet, träning för tävling eller när fordonet framförts under tävlingsliknande förhållanden
- som uppkommit på grund av att felaktigt bränsle använts och
- som är brandskada enligt punkt C1, stöldskada enligt punkt C3 eller vagnskada enligt avsnitt F.

Aktsamhetskrav

Du ska se till att tillverkarens bestämmelser om service och underhåll på bilen följs och att sådant arbete är fackmannamässigt utfört. Du måste också se till att bilens kylsystem innehåller tillräckligt med frostskyddsmedel. Komponenter som avviker från bilens seriemässiga utförande till exempel trimmade delar får inte användas. Om du bryter mot aktsamhetskravet se M4.4.

Självrisker

Självrisker framgår av ditt försäkringsbrev. Den högre självrisker gäller för fordon som körts mer än 8 000 mil eller om fordonet är äldre än 5 år gammal.

C5 Allrisk bil

Gäller för personbil och lätt lastbil.

Försäkringen ersätter:

- invändig skada som orsakats genom en plötslig och oförutsedd händelse.

Försäkringen ersätter inte skada:

- på bil som är äldre än 8 år eller körts längre än 12 000 mil,
- som orsakats av djur,
- som orsakas av köld, väta, korrosion och frätning,
- på komponenter som undantagits i maskinskadevillkoret samt alla elektroniska komponenter eller
- vars händelse omfattas av villkoren för brand, glas, stöld, maskin, räddning och vagnskada eller bilens vagnskadegaranti.

Aktsamhetskrav

De generella aktsamhetskraven samt aktsamhetskraven som gäller för brand-, glas-, stöld-, maskin- räddnings- och vagnskadeförsäkringen gäller även för denna försäkring.

C6 Kollision med djur

Ersättning vid kollision med djur – gäller för personbil och lätt lastbil

Vid kollision med djur betalar vi:

- självrisker i Vagnskadeförsäkring för fordon som är vagnskadeförsäkrat hos oss,
- självrisk i Vagnskadegaranti,
- högst 6 000 kr för fordon som saknar Vagnskadeförsäkring eller Vagnskadegaranti samt
- självrisker på husvagnens Vagnskadeförsäkring om både dragbil och husvagn är försäkrade hos oss.

Högsta ersättning är 6 000 kr.

D Räddningsförsäkring

Försäkringen gäller för personbil, lätt lastbil och husbil. Räddningsförsäkringen omfattar person- och fordonstransporter som blivit nödvändiga genom att du i samband med resa med den försäkrade bilen råkat ut för sådana nödsituationer som anges under avsnitt "persontransporter".

Räddningsförsäkringen gäller också för tillkopplad släpvagn eller husvagn.

Rese- och transportkostnader ska vara skäliga och göras med det miljömässigt bästa transportmedel som går att använda med hänsyn till omständigheterna. Om du ordnar transport med privat bil betalar vi ersättning med 18,50 kr/mil.

Persontransporter

Om din bil stulits, skadats eller fått driftstopp ersätter vi kostnader för resa på det mest miljösmapta sätt till hemort för förare och passagerare.

Vi ersätter kostnader för:

- hemresan, dock längst till bilens hemort, för passagerare som inte kan fortsätta resan därför att föraren drabbats av olycksfall, akut sjukdom eller har avlidit och ingen annan som deltar i resan kan köra hem fordonet,
- resa till hemort inom Norden, om fordonet skadats så svårt att det inte kan göras trafiksäkert inom rimlig tid med hänsyn till den fortsatta resan. Utanför Norden godtas vanligtvis tre arbetsdagar och
- resa till hemort inom Norden om fordonet stulits och inte kommit tillrätta innan resan fortsätts med annat färdmedel.

I stället för hemresa ersätter vi kostnaden för fortsatt resa till bestämmelseorten om detta inte blir dyrare.

Fordonstransporter

Om din bil råkat ut för skada enligt avsnitt "persontransporter" ersätter vi kostnader för bärgning till närmaste lämpliga verkstad eller reparation på platsen om detta inte blir dyrare.

Om din bil måste lämnas kvar på grund av att förare drabbats av akut sjukdom, olycksfall eller har avlidit och ingen annan som deltar i resan kan köra hem bilen ersätter vi kostnader för transport av bilen till hemort i Sverige.

Om skadan skett utomlands kan vi också betala hemtransport av bilen i oreparerat skick. Hemtransport av bilen ska först godkännas av oss. Kostnad för hemtransport av fordon ersätts med högst ett belopp som svarar mot bilens värde när transporten görs.

Hämtning av fordonet

Dessutom ersätter vi resekostnad på det mest miljösmapta sättet för en person från bostaden eller resmålet för hämtning av fordonet efter reparation eller då det kommit tillrätta efter stöld. Hämtningen ska du själv ordna, men vi ska först godkänna den. Om det finns särskilda skäl kan vi ombesörja hämtningen. Kostnad för hämtning av fordonet ersätts med högst ett belopp som svarar mot fordonets värde när hämtningen görs.

Försäkringen gäller inte för följande:

- kostnader för förarens eller passagerarens hemtransport om denne drabbas av olycksfall, akut sjukdom eller har avlidit,
- kostnader som du skulle ha haft även om skadan inte uppstått,
- kostnader som uppstått om orsaken till driftstoppet beror på bränslebrist,

- hämtning eller hemtransport av fordonet i skadat skick (reparation ska alltså först göras) såvida inte skadan skett utomlands, se avsnitt "fordonstransporter",
- kostnader som uppstått när händelsen inträffar under tävling med bilen eller under träning för tävling eller
- kostnader som kan ersättas genom vagnskadegaranti, räddningsabonnemang eller annat åtagande.

E Rättsskydd

E1.1 När du ska ha haft försäkring för att få rättsskydd

Huvudregel

Du kan få rättsskydd om försäkringen gäller när tvisten uppkommer och om den gällt under en sammanhängande tid av minst två år. Försäkringen behöver inte hela tiden ha funnits hos oss, om du tidigare har haft samma slags försäkring i annat bolag får du tillgodoräkna dig denna tid.

Om du inte har haft försäkring i två år

Om du när tvisten uppkommer har försäkring men inte haft sådan så lång tid som två år, kan du ändå få rättsskydd om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffat sedan försäkringen trädde i kraft.

Om din försäkring upphört

Om du inte längre har någon rättsskyddsförsäkring när tvisten uppkommer därför att försäkringsbehovet upphört, kan du trots detta få rättsskydd genom denna försäkring om den varit i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffade och det därefter inte gått längre tid än tio år.

Om rättsskydd beviljas tillämpas den självrisk och det högsta ersättningsbelopp som gäller för motsvarande försäkring hos oss vid tiden för tvistens uppkomst.

E1.2 Vilka tvister försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för tvist, som kan prövas som tvistemål (T-mål) av tingsrätt, hovrätt eller Högsta domstolen. Kan en tvist först handläggas av någon annan instans täcks inte kostnaderna för en sådan förberedande prövning av försäkringen. Rättsskyddet gäller inte för kostnader för prövning i Trafikskadenämnden.

E1.3 Vilka brottmål försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för brottmål där den försäkrade misstänks, åtalas eller slutligen döms för:

- brott som enligt lagen bara kan medföra bötesstraff, t.ex. vårdslöshet i trafik eller
- vållande till annans död eller vållande till kroppsskada eller sjukdom.

Kan den som åtalas för grov vårdslöshet i trafik eller för grovt vållande till annans död eller kroppsskada eller sjukdom, genom lagakraftätagande dom visa att brottet inte bedömts som grovt, gäller försäkringen.

E1.4 Var försäkringen gäller

Anspråket eller misstanken om brott ska ha sin grund i något som har inträffat inom försäkringens giltighetsområde, se avsnitt A3.

Undantag

Försäkringen gäller inte för tvist:

- Som vid rättslig prövning kan bli småmål enligt 1 kap 3 d § Rättegångsbalken. Detta undantag tillämpas inte vid tvist med oss rörande försäkringsavtalet,
- som väcks med stöd av Lagen om grupprättegång och du är kändepart,
- som avser fordran eller annat anspråk på grund av utlåning eller uthyrning av fordonet,
- mellan delägare i fordonet,
- som har samband med någon av de försäkrades yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet,
- som avser skadeståndsanspråk mot dig om skadeståndsskyldigheten kan omfattas av trafikförsäkringen,
- om du inte har befogat intresse av att få din sak behandlad eller
- med någon som du är eller har varit gift, registrerad partner eller sammanboende med.

Försäkringen gäller inte för förundersökning och brottmål där misstanke om brott eller åtal till någon del avser uppsåtliga eller grovt vårdslösa gärningar, till exempel rattfylleri, grovt rattfylleri, smitning eller olovlig körning. Försäkringen gäller inte heller för tvist som avser skadestånd eller annat anspråk på grund av att den försäkrade begått, eller misstänks ha begått, sådana gärningar som: hastighetsöverträdelse och körning mot rött ljus enligt Trafikförordningen.

E1.5 Vilket ombud du kan välja

För att försäkringen ska gälla måste du anlita ombud. Denne måste vara lämplig med hänsyn till din bostadsort, domstolsorten och ärendets natur samt vara ledamot av Sveriges advokatsamfund (advokat) eller jurist anställd hos advokat eller på advokatbyrå eller kunna visa att denne har särskild lämplighet för uppdraget.

Vi har rätt att hos Sveriges advokatsamfund påkalla skiljedom som gäller skäligheten av advokats arvode och kostnader.

En förutsättning för att du ska få anlita ombud som inte är knuten till advokatbyrå är att ombudet förbundit sig att i händelse av tvist godta Försäkringsbolagens Rättsskyddsnämnds prövning av dennes arvode och övriga kostnader i ärendet.

I tvist som handläggs utomlands måste du anlita ombud som vi godkänner.

E1.6 Vilka kostnader försäkringen ersätter

Genom försäkringen betalas nödvändiga och skäligen kostnader om du inte kan få dem betalda av motpart eller staten. Med nödvändiga och skäligen kostnader avses bl.a. att kostnaderna måste stå i rimlig proportion till det belopp tvisten gäller.

Betalning a conto kan utgå först efter särskild prövning och högst två gånger per år. A conto kan endast utgå om ärendet är särskilt omfattande eller långvarigt.

Vi ersätter:

- ombuds arvode och omkostnader. Arvode lämnas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen fastställer vid ersättning till rättshjälpsbiträde enligt rättshjälpslagen,
- kostnader för utredning före rättegång förutsatt att utredningen beställts av ditt ombud eller att Allmänna reklamationsnämnden funnit det uppenbart att nämnden inte kan avgöra tvisten utan sådan utredning,
- kostnader för bevisning i rättegång och i skiljemannaförfarande,
- expeditionskostnader i domstol,
- rättegångskostnader som du ålagts att betala till motpart eller staten vid prövning av tvisten i domstol eller skiljeförfarande,
- rättegångskostnader som du vid förlikning under rättegång åtagit dig att betala till motpart, under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade prövats och
- kostnader som uppkommer för medlare som rätten förordnat.

Vi ersätter inte:

- eget arbete, förlorad inkomst, resor och uppehälle eller andra omkostnader för dig eller annan försäkrad,
- verkställighet av dom, beslut eller avtal,
- merkostnader som uppstår om du anlitar flera ombud eller byter ombud,
- ersättning till skiljemän,
- ombudskostnader i sådan tvist där prövningen av tvisten kan vänta till dess annat liknande mål har avgjorts (s.k. pilotmål),
- kostnad som uppkommer genom att du i eller utom rättegång avstår från dina möjligheter att få ersättning från motparten,
- ombudskostnader som får anses ingå i skadestånd som tillerkänts försäkrad eller
- kostnad för indrivning av obetald fordran.

E1.7 Högsta ersättningsbelopp

Genom försäkringen betalar vi vid varje tvist högst 250 000 kr (inklusive mervärdesskatt). Endast en tvist anses föreligga om du och annan försäkrad står på samma sida. Även om du har flera tvister ska de räknas som en tvist om de avser samma skada eller om yrkandena stöder sig väsentligen på samma händelse eller omständighet. Således anses en tvist föreligga även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund.

E1.8 Anmälan

Anmälan ska göras senast inom tre år från tvistens uppkomst.

E1.9 Återkrav

I den mån ersättning lämnats på grund av försäkringen inträder vi i din rätt mot annan part.

F Vagnskadeförsäkring

Försäkringen gäller för skada genom:

- trafikolycka,
- annan plötslig och oförutsedd yttre olyckshändelse,
- genom uppsåtlig skadegörelse av någon utomstående eller
- om fordonet skadas vid transport, till exempel på färja eller tåg.

För viss utrustning gäller särskilda beloppsgränser, se avsnitt A5.

Försäkringen gäller inte för skada:

- som skett under tävling med fordonet, träning för tävling eller om fordonet framförts under tävlingsliknande förhållanden,
- på fordonsdel med konstruktions-, fabrikations- eller materialfel, om skadan orsakades av felet,
- som består i slitage eller beror på bristfälligt underhåll,
- genom rost, frätning, köld, väta eller fukt. Vi ersätter dock skada som är en direkt följd av vagnskada enligt ovan,
- som beror på explosion i motor, ljuddämpare, däck, slangar
- om fordonet vid skadetillfället är avställt i vägtrafikregistret
- om fordonet vid skadetillfället är belagt med körförbud,
- som uppkommit på grund av att felaktigt bränsle använts eller
- om föraren gjort sig skyldig till rattfylleri, grovt rattfylleri eller använt annat berusningsmedel.

Aktsamhetskrav

- Du ska se till att fordonet inte körs när körförbud meddelats av polis eller annan behörig besiktningsman.
- Fordonet ska ha lagstadgad utrustning, bland annat däck/fälg. Försäkringsersättningen minskar inte om du kan göra sannolikt att skadan uppkommit oberoende av detta.
- Innan fordonet används på isbelagt vatten ska föraren, omedelbart före körning, förvissa sig om att isen har tillräcklig bärighet.
- Fordonet får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning för fordonet.
- Fordonets maximilast och maximala dragvikt får inte överskridas.

Om du bryter mot aktsamhetskravet se M4.4.

Särskilda självrisker

Om föraren var under 24 år när skadan skedde höjs grundsjälvrisker med 1 000 kr.

Försäkringen gäller med en extra självrisk på 1/10 av prisbasbeloppet om:

- föraren var under 25 år vid skadetillfället och du har uppgivit att fordonet inte ska användas av förare under 25 år eller
- om brister finns på fordonets lagstadgade utrustning avseende däck.

G Super Bil

För hel- eller halvförsäkrad personbil och lätt lastbil i Aktiespararna medlemsförsäkring kan du teckna försäkringen Super Bil.

Super Bil omfattar tilläggsförsäkringarna

- Miljöhyrbil (I1),
- Olycksfall och Krishjälp (I2),
- Vägassistans (I3),

Super Bil ersätter dessutom den självrisk du måste betala vid en godkänd parkeringsskada*.

*Med parkeringsskada avses skada orsakad av ett annat motordrivet fordon som sedan smitit från platsen. Definitionen av en godkänd parkeringsskada grundas på en bestämmelse i trafikskadelagen. Uppfylls inte kraven i Trafikskadelagen anses skadan inte vara en parkeringsskada utan en Vagnskada.

Begränsningar

Vi gör avdrag från miljöhyrbilsersättningen för avbrotts- eller stilleståndsersättning som du i samma skada har rätt att få från annan försäkring.

Försäkringen upphör

Försäkringen upphör när bilen avställs i Vägtrafikregistret eller om ordinarie bilförsäkring ändras till att omfatta enbart trafikförsäkring.

Självrisk

Super Bil gäller utan självrisk.

H Husvagns- och husbilsförsäkring

De allmänna villkoren gäller i den mån inget annat framgår av ditt försäkringsbrev eller av dessa villkor.

Personlig lösegendom

För minst halvförsäkrad husvagn och husbil gäller försäkringen för personlig lösegendom som förvaras i fordonet och som tillhör dig, din make, maka eller dina hemmaboende barn upp till 50 000 kr.

Försäkringen omfattar inte pengar, värdehandlingar, motordrivna fordon, båtar och delar till dessa.

Följande föremål (stöldbegärlig egendom) ersätts endast om skadan inträffat under resa eller vistelse utom hemorten, och ifråga om stöld endast om fordonet i samband med resan inte lämnats obebodd i mer än ett dygn. Detta gäller även om stölden skett under första dygnet:

- föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar,
- fick- och armbandsur,
- pälsar och pälsverk,
- kameror, optik, projektorer, kikare och musikinstrument,
- vapen, vin och sprit,
- elektronisk ljud/bild/navigationsutrustning som inte är fast monterade och konstruerade och avsedda för användning i fordonet samt
- dator, telefon, telefax och tillbehör till sådan utrustning.

Stöldbegärlig egendom ersätts med högst 10 000 kr.

Semesteravbrott

Om både dragbil och husvagn eller husbil är försäkrade hos oss ersätts reseavbrott vid skada, som ersätts enligt egendomsskydd eller vagnskadeförsäkring, som medför avbrott i påbörjad resa. Ersättning lämnas för den tid som är skälig för att reparera husvagnen/ husbilen, eller om den inte repareras, den tid som kan anses rimlig för att skaffa annan husvagn/husbil. Ersättning lämnas med 300 kr per påbörjat dygn för den tid husvagnen/husbilen inte kunnat användas under semesterresa i sammanlagt högst 25 dagar.

Läckage

Vagnskadeförsäkringen ersätter skada genom oberäknat läckage av vatten från fast monterad tank- eller ledningssystem.

Följande begränsningar gäller:

- ersättning lämnas för fordon som är högst 8 år gammal räknat från första registreringen,
- ersättning lämnas inte för skada som orsakats av köld eller fukt,
- ersättning lämnas inte för skada på tank och rörledningar samt
- ersättning lämnas med högst 20 000 kr.

Aktsamhetskrav

Personlig lösegendom skall förvaras inlåst i det försäkrade fordonet. Tankar, ledningssystem inklusive slangar och slangklämmor samt tankanslutningar ska kontrolleras årligen med hänsyn till slitage och åldersförändringar. Dragfordonets maximala dragvikt får inte överskridas. Om du bryter mot aktsamhetskravet se M4.4.

Ansvarsskydd för husvagn

Försäkringen ersätter skadestånd som kan åläggas dig i egenskap av ägare och brukare av husvagnen, med följande begränsningar:

- ersättning lämnas med högst 5 Mkr för personskada och med högst 1 Mkr för sakskada,
- ersättning lämnas inte för skada som enligt Trafikskadelagen uppkommit i följd av trafik med husvagnen och
- ersättning lämnas inte för skada på egendom i husvagnen.

Särskild självrisk

Vid ansvarsskada för husvagn är självrisken 1 500 kr.

I Tilläggförsäkringar

I1 Miljöhyrbil

Försäkringen kan tecknas som tillägg till minst halvförsäkrad personbil och lätt lastbil i Aktiespararna medlemsförsäkring.

Hyrbilsförsäkringen omfattar ersättning för miljöhyrbil om den försäkrade bilen inte kunnat användas på grund av skada som kan ersättas enligt villkoren för egendomsskydd, vagnskadeförsäkring eller vagnskadegaranti. Vid maskinskada gäller försäkringen även om ålders- och milgränserna som anges i punkt C4 passerats.

Miljöhyrbilersättning lämnas för den tid som är rimlig för att reparera bilen. Vid stöld lämnas dessutom ersättning för den tid bilen varit borta. Om den inte repareras/återfinns lämnas istället ersättning för den tid som är rimlig, högst 14 dagar, för att skaffa annan likvärdig bil.

Ersättning lämnas från och med den dag avbrottet inträffade och under högst 45 dagar. Vi ersätter 75 % av dygns- och kilometerkostnaden för hyra av miljöbil hos biluthyrningsföretag som vi anvisat. Miljöhyrbilen ska utrymmesmässigt vara i samma storleksklass som den försäkrade bilen. Om du avstår från att hyra bil, kan ersättning utgå för ett mer miljövänligt alternativ upp till motsvarande maximalt 100 kr/dygn.

Vid skada utomlands ska återresa till hemorten, om detta är möjligt, anpassas så att du själv kan hämta och köra hem din bil.

Vår definition av miljöhyrbil är enligt Transportstyrelsens normer.

Försäkringen ersätter inte miljöhyrbil

- om fordonet vid skadetillfället var avställt i vägtrafikregistret eller belagt med körförbud,
- för dag då fordonet trots skada kan användas,
- för dag som förlorats på grund av dröjsmål eller annan underlåtenhet från försäkringstagarens sida. Försäkringstagaren ska därför medverka till att avbrottstiden blir så kort som möjligt, till exempel genom att hyrt fordon återlämnas till uthyraren snarast möjligt efter det att det försäkrade fordonet reparerats.

Begränsningar

Vi gör avdrag från miljöhyrbilersättningen för avbrotts- eller stilleståndsersättning som du i samma skada har rätt att få från annan försäkring.

Ersättning lämnas inte för dag som förloras genom dröjsmål från din sida.

Försäkringen upphör när bilen avställs i Vägtrafikregistret eller om ordinarie bilförsäkring ändras till att omfatta enbart trafikförsäkring.

I2 Olycksfall och Krishjälp

Försäkringen kan tecknas som tillägg till minst halvförsäkrad personbil, lätt lastbil och husbil i Aktiespararna medlemsförsäkring.

Försäkringen gäller för det trafikförsäkrade fordonets förare och passagerare.

I2.1 Olycksfall

Försäkringen ger rätt till:

- ersättning för personskada som uppkommer i följd av trafik med det försäkrade fordonet och som medför en bestående medicinsk invaliditet om minst 5 procent eller dödsfall samt
- krishjälp för försäkrad som råkar ut för trafikolycka.

Försäkringen gäller inte om skadan/trafikolyckan uppkommer under följande situationer:

- medan fordonet är stulet eller tillgripet,
- när föraren gör sig skyldig till rattfylleri eller medverkan till rattfylleri,
- under deltagande i tävling med fordonet, träning för tävling eller om fordonet framförts under tävlingsliknande förhållanden
- när föraren inte har det körkort eller den ålder som krävs för att köra fordonet.

Ersättning vid medicinsk invaliditet

Med medicinsk invaliditet menas bestående nedsättning av kroppsfunction. En förutsättning för ersättning är att personskadan inom tre år medför någon mätbar medicinsk invaliditet. Försäkringsbeloppet vid fullständig (100 %) medicinsk invaliditet är 600 000 kr.

Ersättning betalas ut i förhållande till dels invaliditetsgraden och dels den skadades ålder. Om den skadade vid skadetillfället fyllt 46 år reduceras ersättningen med 2,5 procentenheter för varje år åldern överstiger 45 år.

Bestämning av invaliditetsgraden sker med ledning av försäkringsbolagens gemensamma tabell, "Medicinsk invaliditet – skador 2013". Slutreglering av skadan görs först när den medicinska invaliditetsgraden är fastställd och tillståndet är stationärt.

Om den skadade avlider innan slutreglering skett utbetalas till dödsboet det belopp som svarar mot den säkerställda medicinska invaliditeten som förelåg före dödsfallet. Ersättning lämnas inte om dödsfallet inträffar inom två år från skadedagen.

Ersättning vid dödsfall

Om den försäkrade avlider inom två år från olyckstillfället utbetalas 20 000 kr till den försäkrades dödsbo.

I2.2 Krishjälp

Krishjälp ges av legitimerad psykolog med högst 10 behandlingstillfällen per försäkrad. Krishjälp ges bara i Sverige. Tiden under vilken behandling kan ske är begränsad till 12 månader från olyckstillfället.

Ersättning lämnas också för resor i samband med behandling om resorna överstiger 30 km per behandlingstillfälle. Ersättning ges inte för resa från plats utanför Sverige.

I3 Vägassistans

Försäkringen kan tecknas som tillägg till minst halvförsäkrad personbil, lätt lastbil och husbil i Aktiespararna medlemsförsäkring.

När försäkringen gäller

Vägassistans gäller vid trafikolycka eller annat driftstopp, vilket förhindrar fortsatt färd och som orsakats av:

- kollision, avkörning, vältning eller annan trafikolycka,
- maskinskada – tekniskt fel som är oförutsett och som inte beror på bristande underhåll,
- bränslebrist, punktering eller förlust av bilnycklar eller att dessa låsts in i bilen,
- brand,
- stöld eller tillgrepp av bilen och försök till stöld eller tillgrepp av bilen eller
- driftstopp på tillkopplad husvagn om både dragbil och husvagn är försäkrade i Aktiespararna medlemsförsäkring.

Försäkrade personer

Rätt till assistans har bilens ägare, förare som använder bilen med ägarens tillstånd och passagerare i bilen.

Anmälan och begäran om service

Anmälan och begäran om service i och med skadehändelsen lämnar du direkt till Aktiespararna medlemsförsäkrings Jour. Du ska då lämna uppgifter om försäkringsomfattning och bilens registreringsnummer – uppgifter som vi behöver för vår handläggning.

Aktiespararna medlemsförsäkring Jour telefonnummer:

- inom Sverige: 010-490 05 10

- utanför Sverige: +46 10 490 05 10

Ersättning

Vägassistans betalar reparation på plats om det är möjligt och inte blir dyrare än bärgningskostnaden. Vid punktering betalar försäkringen kostnaden för själva hjulbytet, men

inga andra kostnader. Vid brist på drivmedel betalar försäkringen transport av nytt drivmedel, men inga kostnader för drivmedel. Om fordonets nycklar förlorats eller låsts in i bilen betalar försäkringen öppning av lås om det inte blir dyrare än bärgning.

Bärgning betalas till närmaste lämpliga verkstad.

I fråga om reparation på plats, bärgning och hämtning enligt nedan, gäller försäkringen även för tillkopplad släp- eller husvagn.

För Personbil och Lätt lastbil gäller även följande:

Vid driftstopp, stöld eller tillgrepp, som inträffar på resa som är avsedd att vara minst 5 mil och där reparation varar längre än två timmar, har du rätt till miljöhyrbil. Försäkringen ersätter hela dygns- och kilometerkostnaden för miljöbilhyra av max samma bilstorlek som den egna, dock inte eventuell premie för självriskeliminering. Miljöhyrbilen tillhandahålls för att resan ska kunna fortsätta, dock i maximalt tre dygn och endast om du kan visa att miljöhyrbilen behövs för den fortsatta resan. Om miljöhyrbil inte kan ordnas förmedlar och betalar vi transport av bilens förare och passagerare till resmålet eller hemorten. Transporten sker med tåg eller om resan beräknas ta längre tid än sex timmar (vid utlandsresa tio timmar) med flyg i turistklass istället.

Hämtning av bil, som reparerats eller kommit till rätta efter stöld, ombesörjs av bilägaren. Aktiespararna medlemsförsäkring betalar transport med det mest miljösmarta transportmedel för en person från hemorten eller resmålet för att hämta bilen (inklusive eventuell släp- eller husvagn).

Vid utlandsresa ersätter försäkringen, med hänsyn till omständigheterna, hemtransport av förare och passagerare med så miljösmart transportmedel som möjligt.

Begränsningar

Försäkringen ersätter högst tre händelser/skador som inträffat under ett och samma försäkringsår. Tecknas tilläggsförsäkringen Vägassistans under löpande försäkringsår gäller försäkringen först efter 7 dagar från dagen då Vägassistans tecknades.

Försäkringen ersätter inte händelser/skador:

- som skett under tävling med fordonet, träning för tävling eller om fordonet framförts under tävlingsliknande förhållanden,
- kostnader för telefonsamtal, kost eller liknande samt
- utlägg som förare eller passagerare normalt skulle ha haft under resan, såsom vägtullar, drivmedel, broavgifter, logi eller liknande

Försäkringen upphör

Vägassistans upphör om ordinarie bilförsäkring ändras till enbart trafikförsäkring eller om bilen ställs av i Vägtrafikregistret.

I4 Husvagnsextra

Försäkringen kan tecknas som tillägg till Husvagn. Försäkringen ger ett utökat skydd för löseegendom samt ersätter skador på maskin och elektronik.

I4.1 Löseegendomsskada

- Utökat skydd för stöldbegärlig egendom som förvaras i husvagnen till högst 20 000 kr. Stöldbegärlig egendom ersätts endast om skadan inträffat under resa eller vistelse utom hemorten samt om fordonet har lämnats obebott i högst sju dygn
- Stöld av personlig löseegendom i förtält eller liknande ersätts med upp till 20 000 kr. Försäkringen lämnar ersättning endast om stölden inträffat under resa eller vistelse utom hemorten samt om löseegendomen har lämnats obevakad i högst ett dygn. Stöldbegärlig egendom i förtält eller liknande ersätts inte.

I4.2 Maskin och elektronikskada i boendedel

Försäkringen gäller för skada eller fel på:

- stabiliseringssystem, hydrauliska stödben inklusive motor,
- klimatanläggning, värmepanna och säkerhetslarm/gasvarnare,
- kyl, frys, mikrovågsugn, spis, ugn, fläkt och centralsugare samt
- plötslig och oförutsedd skada på toalettstol inklusive tank och ledningar.

Maskin och elektronikförsäkringen gäller inte för skada eller fel som orsakas av

- uppenbart felaktig reparationsåtgärd,
- uteblivet underhåll,
- frysning,
- korrosion eller
- normalt slitage.

Undantag

Maskin och elektronikförsäkringen gäller inte för

- husvagn som är äldre än 8 år,
- fordon som inte är seriemässigt tillverkad,
- för skada som är brand-, stöld-, eller vagnskada eller
- skada som inte påverkar fordonets funktion.

Aktsamhetskrav

Fabrikantens anvisningar om service och skötsel ska följas. Service och reparationer ska utföras fackmannamässigt.

Särskild självrisk

Självrisk för Maskin och elektronikskada är 2 000 kr. Om husvagnen är äldre än 5 år höjs grundsjälvrisk för maskin och elektronikskada till 5 000 kr.

I5 Husbilsextra

Försäkringen kan tecknas som tillägg till Husbil till minst halvförsäkrad Husbil. Försäkringen ger ett utökat skydd för löseegendom och kollision med djur samt ersätter skador på maskin och elektronik.

I5.1 Löseegendomsskada

- Utökat skydd för stöldbegärlig egendom som förvaras i Husbilen till högst 20 000 kr. Stöldbegärlig egendom ersätts endast om skadan inträffat under resa eller vistelse utom hemorten samt om fordonet har lämnats obebott i högst sju dygn.
- Stöld av personlig löseegendom i förtält eller liknande ersätts med upp till 20 000 kr. Försäkringen lämnar ersättning endast om stölden inträffat under resa eller vistelse utom hemorten samt om löseegendomen har lämnats obebodad i högst ett dygn. Stöldbegärlig egendom i förtält eller liknande ersätts inte.

I5.2 Kollision med djur

Vid kollision med djur betalar vi:

- självrisk i Vagnskadeförsäkring, max 6 000 kr, för fordon som är vagnskadeförsäkrat hos oss eller
- högst 6 000 kr för fordon som saknar Vagnskadeförsäkring.

I5.3 Maskin och elektronikskada i boendedel

Försäkringen gäller för skada eller fel på:

- stabiliseringssystem, hydrauliska stödben inklusive motor,
- klimatanläggning, värmepanna och säkerhetslarm/gasvarnare,
- kyl, frys, mikrovågsugn, spis, ugn, fläkt och centraldammsugare samt
- plötslig och oförutsedd skada på toalettstol inklusive tank och ledningar.

Maskin och elektronikförsäkringen gäller inte för skada eller fel som orsakas av

- uppenbart felaktig reparationsåtgärd,
- uteblivet underhåll,
- frysning,
- korrosion eller
- normalt slitage.

Undantag

Maskin och elektronikförsäkringen gäller inte för

- husbil som är äldre än 8 år,
- fordon som inte är seriemässigt tillverkad,
- för skada som är brand-, stöld-, eller vagnskada eller
- skada som inte påverkar fordonets funktion.

Aktsamhetskrav

Fabrikantens anvisningar om service och skötsel ska följas. Service och reparationer ska utföras fackmannamässigt.

Särskild självrisk

Om husbil är äldre än 5 år höjs grundsjälvrisk för maskin och elektronikskada till 5 000 kr.

J Avställningsförsäkring

De allmänna villkoren gäller i den mån inget annat framgår av ditt försäkringsbrev eller av dessa särskilda villkor.

Försäkringen kan tecknas för personbil, lätt lastbil och husbil. Försäkringen gäller endast om den anges i försäkringsbrevet. Försäkringen gäller endast i Sverige när bilen är avställd i vägtrafikregistret och inte brukas.

Avställningsförsäkringen omfattar stöld, glas, brand, rättsskydd och vagnskada. Egendomsskyddets villkor tillämpas. Vagnskadeförsäkring enligt avsnitt F gäller med begränsning att skada genom trafikolycka inte ingår.

K Särskilda villkor

De allmänna villkoren gäller i den mån inget annat framgår av ditt försäkringsbrev eller av dessa särskilda villkor.

K1 Särskilt stöldskydd – direktimporterad personbil och lätt lastbil

Aktsamhetskrav

Direktimporterad personbil och lätt lastbil med årsmodell 1996 eller senare ska vara utrustad med en av Stöldskyddsföreningen godkänd elektronisk startspärr (immobilizer) och ha märkta rutor. För dig som har bil med originalmonterad elektronisk startspärr, gäller att du ska visa intyg på att nyckel-/ stöldskyddskontroll är utförd. En auktoriserad verkstad ska radera de koder i bilens dator som ägaren inte har motsvarande nycklar till. Är stöldskyddet av sådan typ att intyg inte kan utfärdas ska, av oss godkänd, extra elektronisk startspärr monteras. Om du bryter mot aktsamhetskravet se M4.4.

K2 Särskilt stöldskydd – larm

Aktsamhetskrav

Fordonet ska utöver det ordinarie stöldskyddet vara försett med ett av Stöldskyddsföreningen godkänt larm som också är aktiverat. Nyckeln får inte lämnas kvar i bilen eller i närheten och ska i övrigt förvaras aktsamt så att obehöriga inte kan komma åt den. Nyckeln får inte förses med uppgifter om namn, adress eller registreringsnummer. Om du bryter mot aktsamhetskravet se M4.4.

K3 Särskilt stöldskydd – elektronisk startspärr

Aktsamhetskrav

Fordonet ska utöver det ordinarie stöldskyddet vara försett med av Stöldskyddsföreningen godkänd elektronisk startspärr som är aktiverad. Nyckeln får inte lämnas kvar i bilen eller i närheten och ska i övrigt förvaras aktsamt så att obehöriga inte kan komma åt den. Nyckeln får inte förses med uppgifter om namn, adress eller registreringsnummer. Om du bryter mot aktsamhetskravet se M4.4.

K4 Särskilt stöldskydd – spårsändarutrustning

Fordonet ska utöver det ordinarie stöldskyddet vara försett med av oss godkänd spårsändarutrustning som är i funktion. Om du bryter mot aktsamhetskravet se M4.4.

L Ersättnings- och värderingsregler

Försäkringen ersätter din ekonomiska förlust enligt nedanstående regler. Förlust eller annan olägenhet av att egendomen inte har kunnat användas ersätts inte. Affektionsvärde eller annat värde av personlig natur ersätts inte heller.

L1 Hur vi ersätter

Vi kommer ersätta på det mest miljösmarta sättet. Vid reparation använder vi om det är möjligt begagnade delar och skadade plastdetaljer repareras i största möjliga omfattning. Vi har rätt att avgöra om skadat fordon ska repareras, ersättas med likvärdigt fordon eller om skadan ska ersättas kontant. Vi har också rätt att avgöra var egendomen ska inköpas eller repareras.

Vi övertar äganderätten till all förlorad egendom som vi har ersatt. Du ska själv som ägare till fordonet efter vårt medgivande beordra reparation och godkänna eller reklamera utfört arbete.

Vid förlust av försäkrat föremål ska du kunna styrka såväl att du äger det förlorade föremålet som vad det är värt och hur gammalt det är. Kravet på sådant styrkande är större ju högre värde föremålet har. Skadade föremål ska under skaderegleringstiden hållas tillgängliga för eventuell besiktning.

L2 Värdering av egendom

Ersättning för skada grundas på egendomens värde vid köp i allmänna handeln (marknadsvärde) omedelbart före skadan. Om fordonet i förhållande till dess marknadsvärde inte är lönsamt att reparera eller om det inte kommit tillrätta efter stöld värderar vi fordonet inklusive eventuella lättmetallfälgar och utrustning enligt punkt A5. Från denna regel görs avsteg dels enligt avsnitt L2.1 och dels enligt avsnitt L3.

L2.1 Värdering av viss utrustning

Viss utrustning, se tabell nedan, värderas till vad det kostar att inköpa ny likvärdig utrustning (nypriset) vid av oss anvisat inköpsställe. Du får ersättning med så många procent av nypriset som anges i tabellen nedan.

Övrig utrustning ersätts med marknadsvärdet.

Föremål	Ersättning i procent sedan egendomen uppnått följande ålder									
	0-6 mån	6-12 mån	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	6 år	7 år	8 - år
Radioutrustning, CD-spelare, högtalare, förstärkare, kommunikationsradio, navigationssystem, takbox, fast monterad biltelefon	100	90	80	70	60	50	40	30	20	20

Bilbatteri	100	100	80	60	40	20	0	0	0	0
Barnstol	100	100	90	80	70	60	50	40	30	20
Förtält till husvagn och husbil	100	100	85	70	55	40	25	20	20	20
Fälgar	100	90	80	70	60	50	40	30	20	20
Hushållsmaskin i husbil/husvagn	100	100	90	80	70	60	50	40	30	20
Klimatanläggning, värmepanna och liknande utrustning i husbil/husvagn	100	100	90	80	70	60	50	40	30	20

Däck	
Antal körda km	Ersättning i procent
<5000	100
5001–10000	90
10001–20000	80
20001–30000	60
30001–40000	40
40001–50000	20
50001-	0
<i>Om inte antalet körda kilometer framgår eller kan styrkas för däcken görs istället ett åldersavdrag enligt nedan.</i>	
Antal år	Ersättning i procent
0-1	100
1-2	80
2-3	60
3-4	40
4-5	20
5-	0

Aktuell självrisk dras av efter det att åldersavdrag gjorts.

L3 Nyvärdesersättning för personbil och lätt lastbil

Vid skada på personbil och lätt lastbil som kan ersättas via egendomsskyddet, lämnas ersättning med ny bil av samma eller likvärdigt fabrikat, typ och årsmodell som den skadade (nyvärdesersättning) om följande förutsättningar är uppfyllda:

- bilen är seriemässigt tillverkad,
- bilen omfattas i Sverige av fabrikantens garantier och den svenska generalagentens andra åtaganden,
- du har ägt bilen oavbrutet sedan den registrerades första gången,

- skadan har skett inom ett år efter det bilen registrerades första gången (förregistrering hos bilhandlare räknas inte),
- bilen har körts högst 2 000 mil och
- skälig reparationskostnad för bilen och den utrustning som ingår i bilens inköpspris beräknas överstiga 50 % av inköpspriset vid skadetillfället. Vid beräkningen räknas mervärdesskatt eller annan jämförlig skatt in i reparationskostnaderna.

Samtidigt skadad utrustning ersätts med ny om den ingick i bilens "nypris".

Om det finns särskilda skäl har vi rätt att i stället ersätta skadan kontant med ett belopp som motsvarar vad vi skulle ha fått betala för att skaffa motsvarande ny bil.

L4 Garanti

Vi lämnar garanti för monterad begagnad del. Garantin gäller under tolv månader men begränsas till 2 000 körda mil. Garantifall måste omgående anmälas till oss. Vi har rätt att besiktiga bilen innan garantireparationen påbörjas.

L5 Veteranbil

Om personbil och lätt lastbil är 30 år och äldre är högsta ersättningsbeloppet 100 000 kr vid brand-, glas-, stöld- och vagnskada.

L6 Bärgning och hämtning

Om skada är ersättningsbar, ersätter vi också nödvändig bärgning till närmaste verkstad som kan reparera. Vid skada utomlands betalar vi även transport till närmaste verkstad i Sverige som kan reparera, om vi anser att sådan transport är nödvändig. Efter stöld eller tillgrepp ersätter vi dina skäliga kostnader för att hämta fordonet. Finns särskilda skäl kan vi hämta fordonet. Vi avgör om transport till fordonets hemort eller till annan ort ska betalas.

L7 Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för:

- kostnad för förbättring eller förändring av fordonet som gjorts i samband med skadereparation,
- merkostnader som beror på att du inte följt våra anvisningar om inköpsställe,
- kostnad för lackering som inte motsvarar den som fordonet hade i det seriemässiga utförandet,
- eventuell värdeminskning efter reparation,
- merkostnad genom att reservdelar fraktats på annat sätt än vad som är normalt, om vi inte godkänt detta,
- normalt slitage när fordonet använts i samband med stöld eller annat olovligt tillgrepp samt
- mervärdesskatt när försäkringstagaren eller fordonsägaren är redovisningskyldig för sådan skatt.

M Allmänna bestämmelser

Utöver försäkringsvillkoren gäller också reglerna i Försäkringsavtalslagen (FAL) för din försäkring. Följande allmänna bestämmelser är bland annat hämtade ur den lagen.

M1 Avtalet och premien

M1.1 Försäkringstiden

Försäkringen gäller från och med den dag som anges i försäkringsbrevet. Tecknas försäkringen samma dag gäller den inte förrän efter det klockslag då den tecknades. Kan försäkringstidens början inte fastställas, börjar den dagen efter den dag då du meddelat oss att du vill teckna försäkring.

Om försäkringen är giltig endast under förutsättning att premien betalas före försäkringstiden, börjar den gälla dagen efter premiebetalningen.

M1.2 Upplyningsplikt

När du tecknar, utvidgar eller förändrar en försäkring är du skyldig att på vår begäran lämna upplysningar som kan vara av betydelse för att försäkring ska beviljas. Upplysningarna ska vara riktiga och fullständiga. Om du inser att vi har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter är du skyldig att utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna.

M1.3 Skyldighet att anmäla riskökning

Du ska utan oskäligt dröjsmål anmäla till oss om ett förhållande som angetts i avtalet och som är av väsentlig betydelse för risken ändras, till exempel hur långt du kör per år. Underlåtenhet kan leda till nedsättning av försäkringsersättning, i allvarigare fall kan ersättning helt utebli.

M1.4 Förnyelse av försäkringen

Vid försäkringstidens utgång förnyas försäkringen automatiskt, om inte annat framgår av avtalet eller omständigheterna.

Förnyelse sker dock inte om försäkringen vid försäkringstidens utgång har sagts upp att upphöra vid denna tidpunkt eller försäkringstagaren har tecknat en motsvarande försäkring hos ett annat bolag.

M1.5 Din rätt att säga upp försäkringen

Till försäkringstidens utgång

Vill du säga upp försäkringen till försäkringstidens utgång, får du göra detta när som helst dessförinnan.

Under försäkringstiden

Du får säga upp försäkringen att upphöra med omedelbar verkan, om försäkringsbehovet faller bort eller om det inträffar en annan liknande omständighet.

Har en försäkring förnyats enligt M1.4 kan du, innan du har betalat någon del av premien, säga upp försäkringen att upphöra med omedelbar verkan.

En förnyad försäkring upphör också omedelbart, om du utan att betala premie för denna försäkring tecknar en motsvarande försäkring hos ett annat bolag.

Har vi begärt ändring av försäkringsvillkoren under försäkringstiden enligt M1.7 får du säga upp försäkringen till den tidpunkt då ändringen annars skulle börja gälla. Uppsägningen ska göras före denna tidpunkt.

Du får också säga upp försäkringen vid skada om vi väsentligt åsidosätter våra skyldigheter enligt Försäkringsavtalslagen eller enligt försäkringsvillkoret.

M1.6 Vår rätt att säga upp försäkringen

Till försäkringstidens utgång

Vi får säga upp försäkringen till försäkringstidens utgång om vi har särskilda skäl att inte längre bevilja försäkringen. Vår uppsägning gäller endast om skriftligt meddelande om uppsägningen avsänts till dig senast en månad före försäkringstidens utgång.

Under försäkringstiden

Vi får säga upp försäkringen att upphöra under försäkringstiden, om du eller den försäkrade grovt har åsidosatt era förpliktelser mot bolaget eller om det finns andra synnerliga skäl. Vår uppsägning blir gällande 14 dagar efter den dag då vi avsänt skriftligt meddelande till dig om uppsägningen.

Beträffande uppsägning på grund av dröjsmål med betalning av premie gäller vad som sägs i "Betalning av premie moment M1.8".

M1.7 Ändring av villkoren

Vid förnyelse av försäkringen

Om vi önskar ändra försäkringsvillkoren meddelar vi dig detta senast i samband med att vi sänder dig kravet om premiebetalning. Den förnyade försäkringen gäller då för den tid och på de villkor som vi erbjuder.

Under försäkringstiden

På begäran av oss kan försäkringsvillkoren ändras under försäkringstiden, om du eller den försäkrade har åsidosatt era förpliktelser mot oss med uppsåt eller genom oaktsamhet som inte är ringa eller om det finns synnerliga skäl. Ändringen blir gällande 14 dagar efter den dag då vi avsänt skriftligt meddelande till dig om ändringen.

M1.8 Betalning av premie

Första premien

Första premien för försäkringen ska betalas inom 14 dagar efter den dag då vi avsänt premieavi till dig.

Premie för förnyad försäkring

Premie för en förnyad försäkring ska betalas senast den dag då den nya försäkringstiden börjar. Premien behöver dock inte betalas tidigare än en månad efter det att vi har avsänt premieavi till dig.

Betalning på faktura

Vid betalning på faktura tillkommer en fakturaavgift på alla pappersfakturor och alla månatliga e-fakturor. E-faktura vid halvårsvis- eller helårsbetalning gäller utan fakturaavgift.

Följder av försenad betalning

Betalas inte premien i rätt tid tar vi ut en påminnelseavgift. Vi har rätt att säga upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter den dag då vi skickat ett skriftligt meddelande till dig om uppsägningen. Försäkringen upphör inte om du inte har kunnat betala premien inom den angivna tidsfristen på grund av svår sjukdom, frihetsberövande, utebliven pension eller utebliven lön från din huvudsakliga anställning eller liknande hinder. Då får uppsägningen verkan tidigast en vecka efter det att hindret fallit bort, dock senast 3 månader efter tidsfristens utgång.

Betalar du premien efter det att försäkringen har upphört enligt ovan anses du ha begärt en ny försäkring från och med dagen efter den då premien betalades. Vill vi inte bevilja försäkring enligt din begäran, ska du skriftligen underrättas om detta inom 14 dagar från betalningsdagen. Annars anses en ny försäkring ha tecknats i enlighet med din begäran.

Särskilda regler vid autogirobetalning

Utöver vad som enligt ovan gäller bestämmelserna i autogiroavtalet. Om autogiroet upphör att gälla aviseras premie för återstående del av försäkringstiden. Premie ska betalas enligt reglerna ovan.

M1.9 Betalning av tilläggspremie

Har den avtalade premien höjts under försäkringstiden, ska tilläggspremien betalas inom 14 dagar efter den dag då vi avsände premieavi till dig.

Följder av dröjsmål

Om tilläggspremie inte betalas i rätt tid får vi räkna om försäkringstiden för den ändrade försäkringen med hänsyn till den premie som betalats.

Sedan skriftligt besked om sådan omräkning av försäkringstiden har avsänts till dig gäller försäkringen under den kortare tid som följer av omräkningen, dock minst under 14 dagar efter det att besked har avsänts.

M2 Räddningsåtgärder

Du ska efter förmåga avvärja skada som kan befaras inträffa och omedelbart försöka begränsa skada som redan inträffat. De anvisningar som vi lämnat ska följas.

Vi ersätter skäliga kostnader för åtgärd som vi föreskrivit eller som annars med hänsyn till omständigheterna är rimlig under förutsättning att det inte skäligen hade kunnat begäras att

du tidigare skulle ha vidtagit åtgärder för att förebygga skada. Ersättning lämnas inte om du har rätt till ersättning enligt lag, författning, avtal, garanti eller liknande åtagande.

Åsidosätter du föreskrifter om räddningsåtgärder kan ersättningen minskas eller falla bort enligt M4.

M3 Reglering av skada

M3.1 Anmälan och ersättningskrav

Skada ska anmälas till oss utan dröjsmål. Dessutom ska den som begär ersättning vid stöld, rån, skadegörelse eller förlust göra polisanmälan på den ort där skadan inträffat och sända in intyg om detta till oss. Vid skada som inträffat under transport på annat transportmedel ska du anmäla skadan till transportföretaget och lämna specificerat krav på ersättning och i skälig omfattning styrka innehav och värde av förkommen egendom. Om annan försäkring gäller för samma skada eller om ersättning kan erhållas av annan ska du upplysa oss om detta och lämna upplysningar och tillhandahålla verifikationer i original, bevis, läkarintyg och andra handlingar som vi behöver för att reglera skadan.

M3.2 Besiktning

Den som begär ersättning är skyldig att medverka till besiktning som vi vill utföra med anledning av inträffad skada. Skadade föremål ska behållas om vi inte medger annat.

M3.3 Reparation

Reparation och bärgning får - utöver vad som följer av M2 Räddningsåtgärder - ske endast efter vårt godkännande. Beträffande valet av reparatör, bärgare, reparationsåtgärd och material ska våra anvisningar följas och där kommer miljön vara i huvudfokus.

M3.4 Påföljd

Åsidosätter du dina åligganden enligt M3.1 - M3.3 kan ersättningen minskas eller falla bort enligt reglerna i M4.3.

M3.5 Utbetalning av ersättning

Vi betalar ersättning senast en månad efter det att du gjort vad som angetts i M3.1 - M3.3. Eventuell livränta betalas dock successivt.

Har du rätt till åtminstone visst belopp, utbetalar vi detta i avräkning på den slutliga ersättningen.

När det gäller egendom som repareras eller återanskaffas betalar vi ersättning senast en månad efter det att du visat att egendomen reparerats eller återanskaffats.

Om myndighet har utfärdat förbud mot att skadad egendom återställs och detta beslut överklagats betalar vi ersättning senast en månad efter det att vi fått reda på att besvären inte lett till någon ändring.

M3.6 Ränta

Betalar vi ersättning efter utgången av den månad som angetts i M3.5 betalar vi dröjsmålsränta enligt 6§ Räntelagen. Under polisutredning eller värdering enligt M5.7 betalar vi dock ränta endast enligt Riksbankens referensränta. Ränta betalas inte om beloppet är mindre än 100 kr.

M3.7 Preskription

Den som vill kräva ersättning förlorar sin rätt om han inte väcker talan mot oss inom 10 år från skadehändelsen, eller i förekommande fall, från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde.

Har den ersättningsberättigade anmält skadan till oss inom den tid som anges i föregående stycke, har han alltid sex månader på sig att väcka talan sedan vi lämnat slutligt besked i ersättningsfrågan.

M3.8 Mervärdesskatt – moms

Försäkringstagare som är redovisningsskyldig för moms ska svara för denna.

M4 Nedsättning av försäkringsersättning

M4.1 Oriktig eller ofullständig uppgift när försäkringen tecknades eller underlåtenhet att anmäla ändring

Har du genom uppsåt eller oaktsamhet lämnat oriktig eller ofullständig uppgift när försäkringen tecknades eller låtit bli att anmäla en ändring kan ersättningen minskas med ett särskilt avdrag.

Avdraget – som görs utöver eventuell självrisk – kan i allvarigare fall medföra att ingen ersättning alls betalas. Av betydelse är graden av uppsåt eller oaktsamhet, i vilken utsträckning och på vilka villkor vi skulle ha meddelat försäkringen om vi känt till det rätta förhållandet samt omständigheterna i övrigt.

Avdraget kan minskas om det skulle bli oskäligt stort eller om det föreligger förmildrande omständigheter. Avdraget kan då också falla bort.

M4.2 Oriktig eller ofullständig uppgift vid skadereglering

Har den som är berättigad till ersättning efter försäkringsfall uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet oriktigt uppgivit eller förtigit eller dolt något av betydelse för bedömningen av hans rätt till ersättning från försäkringen, kan den ersättning som han annars skulle ha varit berättigad till sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

M4.3 Åsidosättande av föreskrifter i Allmänna bestämmelser om Räddningsåtgärder (M2) och Reglering av skada (M3.1 – M3.3)

Om du åsidosätter räddningsplikten uppsåtligt, blir det aktuellt att sätta ned ersättningen. Detsamma gäller om du bryter mot räddningsplikten genom grov vårdslöshet eller annars

förstår att det finns en betydande risk för att skadan ska inträffa om räddningsplikten åsidosätts.

Avdrag görs med 25 % av ersättningen utöver eventuell självrisk, lägst 5 000 kr. Avdraget kan höjas i allvarligare fall. Avdraget kan minskas om det skulle bli oskäligt stort eller om det föreligger förmildrande omständigheter.

Om du åsidosatt föreskrifterna i M3.1 – M3.3 rörande reglering av skada kan ersättningen sättas ned för det fall försummelsen lett till skada för försäkringsbolaget. Nedsättning sker efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna

M4.4 Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren

Har du inte följt aktsamhetskrav eller annan föreskrift i villkoren kan ersättningen, såvitt gäller dig, minskas med ett särskilt avdrag (utöver eventuell självrisk). Detta gäller om aktsamhetskravet eller föreskriften har åsidosatts med uppsåt, vårdslöshet eller genom oaktsamhet.

Med dig jämföras:

- annan som har handlat med ditt samtycke,
- den som beträffande försäkrad egendom har en väsentlig ekonomisk gemenskap med dig eller
- den som i ditt ställe eller tillsammans med dig har haft tillsyn över försäkrad egendom.

Om du bryter mot aktsamhetskravet eller föreskriften kan vi göra avdrag på ersättningen. Avdraget görs efter vad som är skäligt med hänsyn till förhållandets samband med den inträffade skadan, det uppsåt den vårdslöshet eller den oaktsamhet som har förekommit och omständigheterna i övrigt. Avdraget kan i allvarliga fall leda till att du inte får någon ersättning alls.

Avdraget kan minskas om det skulle bli oskäligt stort eller om det föreligger förmildrande omständigheter. Avdraget kan då också falla bort.

M4.5 Generella aktsamhetskrav

För att undvika alla typer av skadehändelser ska du vara aktsam, det vill säga göra vad du kan för att förhindra att en skada uppstår. När en skada uppstått, ska du göra vad du kan för att begränsa den. Vi betalar rimliga kostnader för detta.

Vid följande skador sätts ersättningen ned med hundra procent. Nedsättningen kan minskas om särskilda skäl föreligger. Ersättning kan lämnas om du kan visa att skadan uppkommit oberoende av ovanstående krav. Speciella aktsamhetskrav redovisas för respektive skadehändelse eller anges i ditt försäkringsbrev:

- föraren saknar giltigt körkort eller förarbevis. Vid övningskörning, ska lärare och elev uppfylla kraven för tillåten övningskörning,

- föraren är straffbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel vid framförandet av fordonet eller
- fordonet framförts trots körförbud

Undantag

Försäkringen gäller inte för skada på fordonet eller tillbehör när

- bilen används trots meddelat körförbud eller användningsförbud,
- fordonet inte används under tävlingsliknande former till exempel street race, under stuntliknande övningar som hopp på ramper, volter och liknande eller
- när fordonet tagits i anspråk för militär eller polisiär verksamhet.

M4.6 Framkallande av försäkringsfall

Har du framkallat försäkringsfall med uppsåt lämnas ingen ersättning såvitt gäller dig.

Har du framkallat eller förvärrat försäkringsfall genom grov vårdslöshet lämnas ersättning, såvitt gäller dig, endast i den mån det finns synnerliga skäl.

Har du åsidosatt i villkoren angivna föreskrifter kan ersättningen sättas ned på sätt som anges i det villkorsavsnitt där föreskriften finns.

Med dig jämställs annan som har handlat med ditt samtycke och den som beträffande försäkrad egendom har en väsentlig ekonomisk gemenskap med dig, om inte särskilda skäl talar mot detta.

M5 Regler i särskilda fall

M5.1 Annat avtal, garanti eller liknande

Försäkringen gäller inte för skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt lag, garanti eller liknande åtagande. Försäkringen gäller dock om du kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

M5.2 Krigsskador

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror.

Om du är på resa utanför Sverige tillämpar vi undantaget för krigsskador bara om du rest till en plats där oroligheterna pågick eller om du tar del i oroligheterna eller tar befattning med dem som rapportör eller dylikt. I sådana fall där vi inte tillämpar undantaget ersätter vi merkostnad för hemresa som inte kan betalas enligt Resegarantilagen.

M5.3 Atomskador och terroristhandling

Försäkringen gäller inte för skada på egendom eller vid skadeståndsskyldighet, om skadan direkt eller indirekt orsakats av atomkärnprocess.

Försäkringen gäller heller inte för skada genom spridning av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terroristhandling. Med terroristhandling avses en

skadebringande handling som är straffbelagd där den begås eller där skadan uppstår, och som framstår att vara utförd i syfte att:

- allvarligt skrämja en befolkning,
- otillbörligen tvinga offentliga organ eller en internationell organisation att genomföra eller avstå från att genomföra en viss åtgärd eller
- att allvarligt destabilisera eller förstöra de grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturerna i ett land eller i en internationell organisation.

M5.4 Dammgénombrott

Försäkringen gäller inte för skada vars uppkomst eller omfattning har direkt eller indirekt samband med génombrott av vattendamm.

M5.5 Force majeure

Försäkringen gäller inte för förlust som uppstår om skadeutredning, reparationsåtgärd eller betalning av ersättning fördröjs på grund av krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror eller på grund av myndighets åtgärd, strejk, lockout, blockad eller liknande händelse.

M5.6 Dubbelförsäkring

Har samma intresse försäkrats mot samma fara hos flera bolag, är varje bolag ansvarigt mot den försäkrade som om det bolaget ensamt hade beviljat försäkring.

Du har dock inte rätt till högre ersättning från bolagen än som sammanlagt svarar mot skadan. Överstiger summan av ansvarsbeloppen skadan, fördelas ansvaret mellan bolagen efter förhållandet mellan ansvarsbeloppen.

M5.7 Om det blir tvist

Vid tvist om värdet av skadad egendom ska på begäran av någon av parterna en värderingsman uttala sig om värdet. Värderingsmannen ska vara utsedd av svensk handelskammare om parterna inte enats om annat.

Värderingsmannen ska tillämpa villkorens värderingsregler. Parterna får lägga fram egen utredning och lämna egna synpunkter. I sitt utlåtande ska värderingsmannen ange hur han beräknat skadans värde. Han ska lämna sitt utlåtande inom tre månader sedan han blivit utsedd.

Av ersättningen till värderingsmannen ska den försäkrade betala 1 000 kr, samt 10 % av överskjutande belopp, dock sammanlagt högst 50 % av värderingsmannens ersättning. Om skadan genom värderingsmannens utlåtande värderas till ett högre belopp än det som vi erbjudit, betalar vi dock hela kostnaden.

M5.8 Återkrav

I samma utsträckning som vi har betalat ersättning för skada, övertar vi din rätt att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan.

I samma utsträckning som vi har betalat ersättning från trafikförsäkring, har vi enligt trafikskadelagen bland annat rätt att kräva tillbaka ersättning från den som vållat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet eller genom vårdslöshet i förening med straffbar påverkan av alkohol eller annat berusningsmedel. Dessutom kan vi enligt trafikskadelagen framställa återkrav mot innehavare av järnväg eller spårväg samt mot den som är ansvarig för skada enligt lagen om produktansvar.

M5.9 Svensk lag

Svensk lag tillämpas på det mellan dig och oss träffade avtalet.

M5.10 Skaderegistrering

Vi äger rätt att i ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR) registrera anmälda skador med anledning av denna försäkring. Registret används endast i samband med skadereglering.

N Behandling av personuppgifter

WaterCircles behandlar personuppgifter i enlighet med vad som anges i informationen "Behandling av personuppgifter" som du hittar på vår webbplats watercircles.se/personuppgifter.

De flesta uppgifterna lämnar du själv, men vi kan även komplettera med uppgifter från andra källor, som folkbokföring, Transportstyrelsen, andra försäkringsförmedlare eller samarbetspartners.

De personuppgifter som vi hämtar om dig används för att vi ska kunna fullgöra våra avtalsförpliktelser och för ändamål som är nödvändiga i försäkringsverksamheten. Uppgifterna används till exempel för att beräkna pris, föra statistik och marknadsföring genom till exempel mejl och sms.

Dina personuppgifter behandlas med sekretess, i enlighet med WaterCircles etiska regler. Dina adressuppgifter och grundläggande uppgifter om ditt avtal hanteras i ett för WaterCircles gemensamt kundregister för administration – bland annat automatisk adressuppdatering, samordning av information till dig och marknadsföring.

För att begära åtkomst till de personuppgifter vi har om dig (registerutdrag), eller korrigera felaktiga personuppgifter, begära radering eller för att invända mot dess användning, vänligen skicka e-postmeddelande till info@watercircles.se eller skriv till: Personuppgiftsansvarig WaterCircles Torshamnsgatan 35, 164 40 Kista.

O Din ångerrätt

När du tecknar försäkring genom ett distansavtal eller utanför bolagets affärslokaler har du rätt att ångra köpet inom fjorton (14) dagar från det att avtalet ingås. Om du vill använda din ångerrätt måste du meddela detta muntligen eller skriftligen. Om du väljer att använda din

ångerrätt har bolaget rätt att kräva premie motsvarande för den tid som försäkringen varit gällande.

Du saknar ångerrätt om distansavtalet avser en försäkring med en avtalad giltighetstid om en månad eller mindre. Bestämmelserna om ångerrätt gäller inte heller om båda parter på din begäran har fullgjort sina förpliktelser enligt distansavtalet. I 3 kap. distans- och hemförsäljningslagen (SFS 2005:59) finns ytterligare bestämmelser om ångerrätten.

P Allmän information om försäkringsförmedlaren

Aktiespararna Medlemsförsäkring är framtagen och förmedlas av WaterCircles Sverige AB (org.nr. 556807-9056) som är registrerad som försäkringsförmedlare hos Bolagsverket och står under Finansinspektionens tillsyn. Registreringen avser samtliga skadeförsäkringsklasser.

WaterCircles registrering kan kontrolleras hos Bolagsverket, 851 81 Sundsvall, www.bolagsverket.se, e-post bolagsverket@bolagsverket.se, telefon 060-18 40 00.

För information om tillsyn, verifikation av tillståndet och förmedlares behörighet, hänvisas till Finansinspektionen, Box 6750, 113 85 Stockholm, www.fi.se, e-post finansinspektionen@fi.se, telefon 08-787 80 00.

Om du har generella klagomål mot WaterCircles gällande t.ex. förmedlingen av försäkringen kan du vända dig till vår klagomålsansvarige. Du kan också vända dig till Konsumenternas Försäkringsbyrå och blir det en tvist kan du vända dig till Allmänna Reklamationsnämnden eller allmän domstol. Kontaktuppgifter till samtliga hittar du under stycke R Om du är missnöjd med oss som du hittar lite längre ner i detta dokument.

Kontakt: WaterCircles Sverige AB, Torshamnsgatan 35, 164 40 Kista. Telefonnummer: 08-517 29 600, E-postadress: info@watercircles.se

Q Försäkringsgivare

Försäkringsgivare är If Skadeförsäkring AB (org.nr. 516401-8102) med säte i Stockholm (adress till huvudkontoret är 106 80 Stockholm Barks väg 15, Solna). WaterCircles är helt fristående från If Skadeförsäkring AB och de försäkringar som finns hos WaterCircles kan inte hanteras av Ifs egna personal.

R Om du är missnöjd med oss

Om du inte är nöjd med vårt beslut kan ett telefonsamtal eller ett brev till handläggaren eller skaderegleraren eller till deras chef vara tillräckligt för att problemet ska klaras upp. Du kan även kontakta vår Klagomålsansvarig som kostnadsfritt tittar på ditt ärende igen.

Klagomålsansvarig når du enklast via e-post medlemsforsakring@aktiespararna.se, skriv attention Klagomålsansvarig eller så kan du ringa Aktiespararna medlemsförsäkrings växel 010-490 05 10 och be att få tala med klagomålsansvarig.

Du har även möjlighet att få klagomål och tvist som rör försäkringen prövad av nedan angivna nämnder.

Försäkringsbolagets Prövningsnämnd

Skriv till Prövningsnämnden om du vill ha ditt ärende prövat.

Aktiespararna medlemsförsäkring   Telefon 010-490 05 10
Prövningsnämnden
Torshamnsgatan 35
164 40 Kista

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)

Du har som privatperson också möjlighet att vända dig till ARN som är ett statligt organ. I denna nämnd sker all prövning på skriftligt underlag.

Allmänna reklamationsnämnden   Telefon 08-508 860 00
Box 174   Telefax 08-508 860 01
101 23 Stockholm

Konsumenternas Försäkringsbyrå

Vill du ha rådgivning i frågor som rör försäkring eller skadereglering kan du kontakta Konsumenternas Försäkringsbyrå. Rådgivningen är kostnadsfri.

Konsumenternas Försäkringsbyrå   Telefon 0200-22 58 00
Box 24215
104 51 Stockholm

Det finns också möjlighet till vägledning hos den kommunala konsumentsvägledningen.

Allmän domstol

Du har alltid möjlighet att väcka talan mot oss vid allmän domstol.